

Қазан

Серуен-Бақылау №1

Бақылау: Қыстап қалатын құстарды бақылау.

Мақсаты: Қыстап қалатын құстардың түрлерімен таныстыру, қыстап қалатын құстар туралы мағлұмат беру. қамқорлықпен қарауға үйрету.

Еңбек: Құстарға жем шашу.

Мақсаты: Қыста құстарға аштықтың қатерлігін түсіндіре отырып, оларға қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу.

Жеке жұмыс:

Қыс келгенде торғайым

Үй алдына қон дәйім.

Ойна, жүгір желкілде,

Тисем саған оңбаймын.

Мақсаты: Тақпақ жаттата отырып, балалардың сөздік қорларының белсенділігін арттыру, тіл мәдениетін жетілдіру.

Қимылды ойын: «Кім жылдам?»

Мақсаты: Ептілікке, шапшаңдыққа баулу. Балалардың бойындағы зейінділік, сезім талдық қабілеттерін дамыту

Қазан

Серуен-Бақылау №2

Бақылау: Қарды бақылау.

Мақсаты: Қыс мезгілінің ерекшеліктерін айту. Қар-түсі ақ, ұстасаң қолың тоңады, жылыға ериді. Ойлау қабілетін дамыту.

Тақпақ:

Аппақ көше, бар дала,

Аппақ ой мен қыраттар.

Ақ шатырлы қар қала,

Ақ жамылып тұр бақтар.

Еңбек: Ағаштар түбіне қар үю.

Мақсаты: Еңбексүйгіштікке тәрбиелей отырып, үйілген қардың маңызы туралы түсінік беру. Сөздік қорын дамыту, ойын жүйелеп жеткізе білуге үйрету.

Ойын: «Қардан түрлі бейнелер жасау».

Мақсаты: Ойынға қызығушылығын арттыру.

Қазан

Серуен-Бақылау №3

Бақылау: Ауа-райын бақылау.

Мақсаты: Ауа-райын бақылай отырып, күз мезгілінің өзіне тән ерекшеліктерін көрсете сипаттау.

Еңбек: «Таза алаң».

Мақсаты: Аула сыпырушыға көмектесу. Тазалыққа, кішіпейілдікке үйрету. Үлкендердің еңбегін қадірлей білуге тәрбиелеу.

Жеке жұмыс: Е. Өтетілеуов «Күшік».

Мақсаты: Ү дыбысының айтылуына жаттықтыру. Тақпақты мәнерлеп айтуға үйрету.

Е. Өтетілеуов. «Күшік».

Үреді үйшікте

Аулада күшіктер

Біреуі оның қап-қара,

Біреуі сары ала

Біреуі қардай ақ,

Біреуі сұр жолақ
Бәрібір, бәрінің жұмысы біреу-ақ:
Үреді абалап
Ойын: «Қасқыр мен қаздар».
Мақсаты: Топ болып ойнауға, рөлдерді бөліп ойнауға қалыптастыру.
Қимылдық ойын: «Тымпи-тымпи».

Қазан

Серуен-Бақылау №4

Бақылау: Аязды бақылау.

Мақсаты: Қыс мезгіліндегі күннің суықтығы-аяз. Аяздан бетіміз бен қолымыздың тоңатынын, үсіріп жіберуі де мүмкін екенін, сол үшін де колғап, мойын орауыш тағатынымызды түсіндіру.

Еңбек: Ауладағы қарды күреу. Мақсаты: Балаларды еңбек сүйгіштікке, бірлесіп жұмыс жасауға үлкенге көмек беруді үйрету. Күректі дұрыс ұстауға үйрету.

Қиім.ойын: «Сырғанақ тебу».

Мақсаты: Балаларды ұйымшыл тату ойнауға, шанамен ойнауға шақыру, таудан төмен сырғанау әдісін үйрету.

Жеке жұмыс: Жұмбақ. Терезеге қонады,

Әсем ою ояды.(Аяз).

Мақсаты: Жұмбақ жаттату арқылы есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту, сөздік қорларын молайту.

Қазан

Серуен-Бақылау №5

Бақылау: Күнді бақылау.

Мақсаты: Тірі табиғат үшін күннің маңызы, пайдасы, қажеттілігі. Қыста күннің қызуы төмендейтіні туралы түсінік беру.

Еңбек: «Қыс қызығы».

Мақсаты: Балалар мен ата-аналар біріге отырып, ойын алаңын әшекейлеу, қардан сырғанақ жасау. Бірлесіп еңбек етуге үйрету, үлкендердің еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу.

Жеке жұмыс: Ақ сандығым ашылды,

Ішінен жібек шашылды.

(Күн)

Мақсаты: Балаларға жұмбақтарды жаттата отырып, тіл байлықтарын дамыту, ойлау қабілеттерін арттыру.

Қимылды ойын: «Айгөлек».

Мақсаты: Денені шынықтыру, шапшандыққа, ептілікке баулу.

Қазан

Серуен-Бақылау №6

Бақылау: Торғайларды бақылау

Мақсаты:

Қыстап қалатын құстар жайлы білімдерін толықтыру;

Қыс мезгіліндегі құстардың мінез-құлықтарындағы өзгешеліктер туралы түсініктерін қалыптастыру; құстарға қамқор болуға тәрбиелеу.

Бақылау барысы

Көркем сөз

Торғайларды қорға.

Ө. Ақыпбекұлы

Шыр-шыр еткен торғайды

Қорғамасаң болмайды.

Кіп-кішкене торғайлар

Ағаштарды қорғайды.

Таспен атып торғайды,

Ұя бұзған оңбайды.

Құс өкпелеп кетеді,

Бақшамызға қонбайды.

Тәрбиеші балармен әңгімелесу өткізеді.

Біздерде жылы жаққа ұшпай қалған құстарды қалай атаймыз?(қыстап қалатын құстар)
Қыстап қалатын құстар мен ұшып кететін құстардың қандай айырмашылығы бар? (қыстап қалатын құстардың мамықтары қалың және тұмсықтары мықты борлады.)

Қыстап қалатын қандай құстарды білесіңдер? (торғай, қарға, тоқылдақ, сауысқан,кептер)

Торғайлар қыста немен қоректенеді? (дәндермен, қалдықтармен.)

Қыстап қалған құстарды неге тамақтандыру керек? (қыста құстарға азық жетіспейді, ал, егер олар тоқ болса аязға тоңбайды.)

Құстарды бақылаған кезде олардың мінез-құлықтарынан нені байқадыңдар?. (өздерінің азықтарын нан ұсақтары мен қалдықтарды, дәндерді тез табады. Тұмсықтарын қанаттарының астына тығып суықтан қорғанады)

Торғайлар неге адамдарға жақын маңға қоныстанады? (себебі адамдар жанында азық көп болады)

Торғай, торғай, торғайсың,

Жақын келіп қонғайсың.

Жем шашайын тере ғойғ

Сонда суыққа тоңбайсың.

Еңбек қызметі

Құстар қонақтайтын, жем шашатын жерді қардан тазалау.

Мақсаты: еңбекке деген ықыластарын арттыру.

Қимылды ойын «Нысанаға тигіз».

Мақсаты: қшып бара жатқан заттың бағытын бақылау, қозғалыстың дұрыс орындалуын есептей білу.

Жаттығу ойындары Қимылдарын дамыту. Қарды алыс нысанаға лақтыру

Мақсаты:қозғалыс координациясын дамыту.

Серуен-Бақылау №6

Бақылау: Қардың түсуін бақылау

Мақсаты:

- Қардың қасиеттері туралы түсініктерін қалыптастыру;

Қардың түсуі туралы білімдерін молайту;әдемілікке деген сезімдерін тәрбиелеу.

Бақылау барысы

Көркем сөз «Қыс» Т. Молдағалиев

Жауа-жауа, қар жауып көп,

Шұқырларға толады.

Иығыңа қонады кеп,

Мойныңа да қонады.

Жауып бігер қарды тосып,

Үйіңе де сыймайсың,

Табиғаттың ақ көрпесін.

Басуға да қимайсың.

Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды.

Ауа-райы қандай болғанда қар жабысқақ болады?

Аяқ астында қар неге сықырлайды?

Қар неге ұлпа болады?

Айналаға қараңдаршы, қандай әсем көрністерді көріп тұрсыңдар? (айнала аппақ, қар беті тап-таза т.б.)

Зерттеу жұмысы

Ұшып келе жатқан қарды парақ бетіне қондыру, қардың қасиеттерін анықтау (ұлпа, мамық).

Еңбек: өз алаңындағы ағаш түптерін қармен көму.

Мақсаты: бір мақсатта, бірлесе жұмыс істеу дағдыларын дамыту

Қимылды ойын

«Ыстық-суық».

Мақсаты: тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет етуге үйрету

Жаттығу ойындары

Қимылдарын дамыту.

Мақсаты: Қарды алысқа лақтыруға үйрету.

Халық болжамы: Қыс қарлы болса, жаз жаңбырлы болады.

Қазан

Серуен-Бақылау №7

Бақылау: Ауладағы ағаштарды бақылау

Мақсаты :

- ағаштар туралы білімдерін молайту;
- ағаштардың қысқы бейнесін бақылауды жалғастыру

Бақылау барысы

Көркем сөз «Қыс» Р.Сәбитұлы

Қар жамылды бақтарым

Қыратым да, сайым да.

Тағыпты қыс ақ қарын,

Үкі етіп қайыңға.

Бүркеніп ақ желекті,

Жарқырайды маңайым.

Ойға шомып теректің,

Ақ шалыпты самайын.

Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды:.

Ағаштардың жазғы бейнесі қандай еді??

Күзде қандай болды?

Қазіргі бейнесі қандай?

Кімнің есінде, ағаштар жапырағын неге түсіреді?

Зерттеу жұмысы

Алма ағашы мен қайың ағашының қысқы тұрқын салыстыру

Еңбек

Жолды қардан тазалау.

Мақсаты: аула қараушыға көмектесу.

Қимылды ойын: «Кім аққалаға бұрын жетеді?»

Мақсаты: доға астынан еңбектеп өту дағдыларын жетілдіру.

Жаттығу ойындары Секіру

Мақсаты: орнында тұрып секіру техникасын меңгерулерін жетілдіру

Халық болжамы. Ағашты қырау басса аяз болады, тұман түссе күн жылынады.

Қазан

Серуен-Бақылау №8

Бақылау:

Аула тазалаушы еңбегін бақылау

Мақсаты:

Аула тазалаушының еңбегін бақылауды жалғастыру;

Сөздік қорларын байыту;

Үлкендер еңбегіне деген сүйіспеншілік және құмет сезіміне тәрбиелеу;

Табиғатқа және айнала қоршаған ортаға деген сүйіспеншіліктерін арттыру

Бақылау барысы

Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды:..Аула тазалаушы қыста балабақша ауласында не істейді? Жұмыс үшін ол қандай құралдарды пайдаланады?

◆Ағаштарды аяздан қорғау үшін ол не істейді?

◆Аула тазалаушы жұмысы адамдар және табиғат үшін керек пе?

Еңбек

Қуыршақ үшін қардан құрлыс тұрғызу.

Мақсаты:

—бірлесе жұмыс істеуге үйрету;

—еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.

Қимылды ойын

«Екі аяз»

Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру;

Ойын ережесін сақтай білулерін тиянақтау

Жаттығу ойындары

Шаңғымен жүру.

Мақсаты : шаңғымен жүруге жаттықтыру, ептіліктерін, шыдамдылықтарын дамыту.

Қазан

Серуен-Бақылау №9

Бақылау: Ауладағы ағаштарды бақылау

Мақсаты:

Ағаштар туралы білімдерін бекіту;

Салыстыру, сараптау, қортынды жасай білулерін дамыту.

Бақылау барысы

Көркем сөз «Ағаштар» М.Әлімбаев

Қысында да шырайлы,

Жасыл шырша ұнайды.

Түні бойы жауды қар,

Салбырады сәнді тал.

Тау баурайы төменде,

Өседі жас емендер.

Ауыл сәні терек,

Терек егу керек.

Сырғалы қайың, ақ қайың,

Баптайын, күтіп, сақтайын.

Басқа ағашпен аралас,

Жайқалады қарағаш

Көк қарағай, қарағай,

Мейірбанды анадай,

Көкке бойын созады,

Көпке қолын созады.

Балаларға сұрақтар:

Сендер тыңдаған өлең жолдарында қандай ағаштар туралы айтылған

Ағаштар не үшін керек?

Ол адамға не береді?

Қыста ағаштар бейнесі қандай болады?

Қысқы, жазғы түстері бойынша басқа ағаштардан айырмашылығы бар қандай ағаштарды білесіңдер?

Шырша мен қарағай туралы неге қысы-жазы бір түсте деп айтады?

Ағаштардың бір-бірінен қандай айырмашылықтары болады?

Зерттеу жұмысы:

Балалар алаңдағы әр ағаштың бұтақтары, діңдері және көрністері бойынша салыстырып, айырмашылықтарын анықтап қортынды жасайды.

Еңбек

Ағаш түптеріне қар үю.

Мақсаты: ағаштарға деген қамқорлық сезімге тәрбиелеу..

Қимылды ойын

«Аулада қандай ағаштар өседі?».

Мақсаты:

Ағаштардың аттарын есте сақтауларын тиянақтау;

Сөздік қорларын байыту;

Табиғатқа қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу.

Жаттығу ойындары

Қозғалыстарын дамыту: Аңдар биі

Мақсаты: әртүрлі аңдар қозғалыстары арқылы ептілікке, жылдамдыққа, тапқырлыққа баулу.

Наурыз

Серуен-Бақылау №1

Бақылау: **Маусымдық өзгерістерді бақылау**

Мақсаты:

Табиғаттағы көктемгі өзгерістер туралы түсініктерін қалыптастыру;

айнала қоршаған ортадан көктем өзгерістерін көре білуге үйрету;

табиғатты бақылауға деген қызығушылығын арттыру, қамқор болуға тәрбиелеу.

Бақылау барысы

Тәрбиеші:

Балалар, мені тыңдаңдар, қазір мен сендерге өлең оқимын, сендер жасырынған сөздерді табыңдар.

Жауған қарымен,

... құнар береді. (қыс)

Үлкендер қарбалас,

... дән себеді. (көктемде)

Бақ пенен бақшаны,

... баптап өсіреді. (жазда)

Дихандар жемісін,

... жинап береді. (күзде)

Тәрбиеші сұрақтары:

*Өлеңде қандай жыл мезгілдері туралы айтылған?

*Қазір жылдың қай мезгілі?

*Көктемнің алдында қай мезгіл болды?

*Көктемнің келуімен табиғатта қандай өзгерістер болады?

*Қазір айналадан қандай өзгерістерді көруге болады?

Зерттеу жұмысы: Балабақша ауласынан күннің жылуымен еріген қар суын (қар айналасындағы ылғалды жер) табу, оның неге ерігенін әңгімелеу. (көктемде күн шуағы молаяды, күн көзі көп түскен жердегі қар жібиді де, ылғал пайда болады)

Еңбек

Гүл егетін жерді тазалау.

Мақсаты: Еңбекке деген оң көзқарастарын тәрбиелеу.

Наурыз

Серуен-Бақылау №2

Бақылау: Қайың ағашын бақылау

Мақсаты: қайың ағашы туралы, ағаштардың көктемгі өзгерістері туралы білімдерін молайту.

Бақылау барысы

Көркем сөз «Жас шыбық» А. Меңдібай

Көшетін әкеп қайыңның,

Отырғыздым аулаға.

Жіп-жіңішке жас шыбық,

Өспейді деп ойлама.

Жас шыбық өсіп толады,

Әсем қайың болады,

Суғарып, күтіп, баптасам.

Қайың көп ағаштардың ішіндегі сұлу ағаштардың бірі. Оның аппақ діңі жұқа қабықпен қапталған. Қайың қыс шыққан бойда бүр жарып шыға келеді. Халық әндері мен ертегілеріне қайыңды жиі қосқан. Оны сүйіспеншілікпен «ақ қайың» деп атаған. Ерте кезде жолаушы жүретін үлкен жолдардың бойына қайың еккен. Қайыңның жұмсақ қабығынан жеңіл шабата (аяқ киім), жолаушы жүргенде киімдері мен тамағын салатын себеттер тоқыған.

Тәрбиеші сұрақтары:

*Қандай ағаш түрлерін білесіңдер?

*Біздің ауламызда қандай ағаштар өседі?

*Ағаштар жылдың қай мезгілінде көктейді?

*Әуелі ағаш бұтақтарында не пайда болады?

*Қазір аулаға ағаш көшетін отырғызуға бола ма?

*Ағаштар жақсы өсуі үшін біз оларға не істеуіміз керек?

Зерттеу жұмысы

Қайың ағашы мен басқа ағаштарды салыстыру: оларды қандай айырмашылықтары арқылы ажыратуға болады?

Еңбек

Ауланы өткен күзден қалған қоқыстан тазалауға көмектесу

Мақсаты: өз еріктерімен топқа бөлінуге, өз еріктерімен еңбек етуге баулу.

. Наурыз

Серуен-Бақылау №4

Бақылау: Итті бақылау

Мақсаты: жануарлардың көктемгі өмірі туралы түсініктерін жүйелендіру; жануарлар тіршілігіндегі өзгерістер себебін іздей білуге үйрету, өздерінің үйіндегі жануарларына деген жауапкершілік сезімдерін дамыту.

Бақылау барысы

Көркем сөз «КҮШПІМ» А. Меңдібай

Кіп-кішкентай күшігім,

Сүйкімдісін өзінің.

Еркелейді ойнақтап,

Жылтырын-ай көзінің.

Оратылып аяққа,

Бір сәт тыным таппайды.

Кел, достарым, жасқанба,

Күшігім менің қаппайды

Тәрбиеші сұрақтары.

Бұл күшік сендерге ұнай ма?

Күшікке қандай ат лайық деп ойлайсыңдар?

Күшіктің көңіл-күйі қандай?

♦ Не себепті көңіл-күйі көтеріңкі деп ойлайсыңдар?

♦ Сендерше күшіктер көбіне немен айналысқанды жақсы көреді?

Үйде асырауға алған иттер өз иесін өте жақсы көреді. Ол онымен үнемі бірге болады, иесі үшін қандай да бір қиыншылыққа төтеп береді. Ол өз иесін ешуақытта сатпайды. Ит - адамның сенімді досы.

Бірақ, біздер де оны күту, дұрыс тамақтандыру керек екенін ұмытпауымыз керек. Яғни біз өз күшігімізді немесе мысығымызды, өзімізге тиесілі қандай да бір жануарымыз болса оған қамқор болуымыз керек екенін естен шығармағанымыз, оларды сүйе білгеніміз жөн.

Еңбек: Жер қазу жұмыстарына қатысу.

Мақсаты:

- ұжыммен жұмыс істей білулерін тиянақтау;

- еңбексүйгіштікке тәрбиелеу, бастаған істі аяқтауға деген құлшыныстарын арттыру.

Наурыз

Серуен-Бақылау №5

Бақылау: Бұлттарды бақылау

Мақсаты: әлемді жалпы түсінудің негізі ретінде жер мен аспанды біртұтас деп ұғынуды қалыптастыруды жалғастыру

Бақылау барысы

Көркем сөз «Бұлт» Ә. Ақыпбекұлы

Бұлттың қайда тұрағы,

Біле алмадым мұны әлі.

Білерім көк аспанның

Бұлт көшпелі бұлағы.

Тәрбиеші балаларға сұрақ береді.

Аспанға қараңдар, не көріп тұрсыңдар?

Бүгінгі бұлттар қандай?

Қалай ойлайсыңдар, бүгін қар немесе жаңбыр жауады ма?

Бұлт қай бағытқа жүзіп барады?

Еңбек

Бүлдіршіндердің алаңындағы сырғанақ құрылысының орнын тазалауға көмектесу

Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеуді, жасалған жұмыстан рахат алуды үйрету.

Кішкентайларға көмектесуге дайын болуға тәрбиелеу.

. Наурыз

Серуен-Бақылау №6

Серуен бақылау:

Қарды бақылау

Мақсаты:

Табиғаттағы маусымдық өзгерістерге бақылауды жүргізуге үйрету

Өлі табиғаттағы (күн – қар) болатын өзара байланыстар туралы білімін тиянақтау

Бақылау барысы

Көркем сөз «Бұл қай кезде болады»

Ш. Ахметов

Ақ қар еріп,

Су көбейіп,

Сай-салаға ағады.

Бүршік шашып,
Жапырақ ашап,
Гүл, бәйшешек басады.
Бөбектерім, айтыңдаршы,
Бұл қай кезде болады?

Балаларға сұрақтар

*Қазір жылдың қай мезгілі?

*Көктемде табиғатта қандай өзгерістер болады?

*Аулада қар еріп жатқан жер байқала ма?

*Неге бұл жердің қары еріп жатыр?

Халық болжамдары бар: қар ұлпалары іріленсе — күннің жылынуын күт; қараторғай келсе көктемді қарсы ал. Көктемнің алғашқы күндерінен бастап күннің шуағы молаяды. Күннің көзі көбірек түсетін жерлердегі қарлар еріп, жер бусана бастайды. Аяққа басқан қар тапталып, кешкі аязбен қатқақ пайда болады. Бірақ, бұл ұзаққа созылмайды. Күннен күнге күннің жылуы молайып, жердегі қар еріп, суға айналады.

Зерттеу жұмыстары

Күн астындағы және көлеңкеде жатқан қардың тереңдігін өлшеу. Күннің көзі көп түсетін жердегі қар неге аласа, көлеңкедегі қар неге биік?

Еңбек Жолдарды қоқыстан тазалау.

Мақсаты: бірлесе жұмыс істеуді үйрету.

Наурыз

Серуен-Бақылау №7

Серуен бақылу:

Шырша ағашын бақылау

Мақсаты:

Қаламызда өсетін ағаштармен таныстыруды жалғастыру;

Шырша ағашын басқа ағаштармен салыстыру;

Ағаштардың көктемгі өзгерістері туралы білімдерін молайту.

Бақылау барысы

Көркем сөз «Жасыл шырша» К. Әзірбаев

Қанша заман өткенімен,

Ескірмейтін асыл шырша.

Алатаудың көктемімен,

Доссың ғой сен, жасыл шырша.

Өзгермейсің қыс келсе де,

Бояңды оңдырмайсың.

Аяз шымшып, тістесе де,

Жапырағыңды тондырмайсың.

Балаларға сұрақтар:

*Шырша ағашының басқа ағаштардан айырмашылығы неде?

*Балалар шырша ағашын неге жақсы көреді?

*Шырша ағашы туралы қандай жұмбақтар білесіңдер?

Тәрбиеші әңгімесі: Шырша ағашы адамға өте ұнамды, қуаныш сыйлайтын ағаш.

Шыршаны ойыншықтармен безендіріп, жаңа жылды қарсы аламыз. Өкінішке орай, біздің осындай қиянаттарымыздан шырша орманы сиреп барады. Қазір шыршаны кесіп, бүлдірмес үшін, жасанды шыршалар шығарылды. Қаламызда шырша ағаштары отырғызылып, қала көшелеріне сән беруде.

Шыршаны тек қана адамдар емес, жан-жануарлар мен құстар да жақсы көреді. Қалың шырша орманында аюлар апанын, тиіндер індерін, құстар ұяларын салады.

Зерттеу жұмысы: шырша ағашын маңайдағы басқа ағаштармен салыстыру , ерекшеліктерін атау.

Еңбек: шырша ағашының айналасын тазалау.

Мақсаты:ұжыммен бірлесе жұмыс істеуге деген құлшыныстарын арттыру

Наурыз

Серуен-Бақылау №8

Серуен бақылу:

Су тамшыларын бақылау

Мақсаты:

—температураға байланысты су күйінің өзгеруі туралы білімдерін тиянақтау;

—зерттеу қызметін өздігінен орындай білу дағдыларын жетілдіру.

Бақылау барысы

Көркем сөз. «Сүңгілер» А. Меңдібай

Күн сәулесін төкті кеп,

Қар да ери бастады.

Шатырынан әр үйдің,

Төмен қарап салбырап,

Мұз сүңгілер аспалы,

Пайда бола бастады.

Тырс - тырс тамып тамшылар,

Тынымсыз жерге тамады.

Қардың суы еріген,

Сай қуалай ағады.

Балаларға сұрақтар

Мұз сүңгілер қай бетте ұзын болады – көлеңке бетте ме, әлде күн бетте ме? (күн бетте)

Неге? (күн бетте күн қатты қыздырады да, сондықтан сүңгілер ұзын болады)

Аязды күндері сүңгілер өсе ме, әлде қысқара ма? (қысқарады, аяз бен желден олар сынады)

Шуақты күні ше? (өседі)

Қай беттегі сүңгілер тез ериді? (күн беттегі, себебі күн мқзды қыздырады да, ол суға айналады)

Қанекей, тексеріп көрейік: бір ыдысты көлеңке беттегі сүңгінің астына, екінші ыдысты күн беттегі сүңгінің астына қояйық. Қай ыдысқа су көп жиналады екен. Келесі күні серуенге шыққанда ыдыстарды қарайды, қай ыдыста су көп, қай ыдыста аз жиналған.

Еңбек

Кішкентайлардың ойын алаңына баратын жолға құм шашуға тәрбиешіге көмектесу.

Мақсаты: кішкентайлар мен олардың

Наурыз

Серуен-Бақылау №9

Серуен бақылу:

Күнді бақылау

Мақсаты: күн энергиясының адамдар, өсімдіктер және жануарлар өміріне әсері туралы білімдерін бекіту.

Бақылау барысы

Тәрбиеші жұмбақтар жасырады:

Үлкен алтын табақтан,

Әлемге нұр таратқан. (күн)

Алауға оранып,

Көкке өрлеп шығады.

Бір айналып оралып,

Көкжиекке бұғады. (күн)

Күн биікке көтерілген сайын, күн жылы әрі ұзақ болады. Күннің жылуынан қар ериді, жер жылиды. Шөптер өсе бастайды. Ағаштар бүршік жарады.

*Табиғатта тағы қандай өзгерістер болады?

*Күн қай жақтан шығады?

*Қай жаққа батады?

*Жарқырап тұрған күнге тура қарауға бола ма?

*Неге?

Зерттеу қызметі

Ағаш, пластмасса, металл заттарға қол тигізіп қарау, қайсысын күн көп қыздырады?

Қандай заттар тез қызады, қоңыр түсті ме, әлде ашық түсті ме?

Күннің көзіне ұзақ уақыт қандай заттың көмегімен қарауға болады? (қоңыр түсті әйнекпен)

Еңбек

Ойын алаңы айналасындағы жолдарды тазалауға аула тазалаушыға көмектесу..

Мақсаты: үлкендерге көмектесуге деген ынталарын дамыту.

Наурыз

Серуен-Бақылау №9

Серуен бақылу:

Күнді бақылау

Мақсаты: күн энергиясының адамдар, өсімдіктер және жануарлар өміріне әсері туралы білімдерін бекіту.

Бақылау барысы

Тәрбиеші жұмбақтар жасырады:

Үлкен алтын табақтан,

Әлемге нұр таратқан. (күн)

Алауға оранып,

Көкке өрлеп шығады.

Бір айналып оралып,

Көкжиекке бұғады. (күн)

Күн биікке көтерілген сайын, күн жылы әрі ұзақ болады. Күннің жылуынан қар ериді, жер жылиды. Шөптер өсе бастайды. Ағаштар бүршік жарады.

*Табиғатта тағы қандай өзгерістер болады?

*Күн қай жақтан шығады?

*Қай жаққа батады?

*Жарқырап тұрған күнге тура қарауға бола ма?

*Неге?

Зерттеу қызметі

Ағаш, пластмасса, металл заттарға қол тигізіп қарау, қайсысын күн көп қыздырады?

Қандай заттар тез қызады, қоңыр түсті ме, әлде ашық түсті ме?

Күннің көзіне ұзақ уақыт қандай заттың көмегімен қарауға болады? (қоңыр түсті әйнекпен)

Еңбек

Ойын алаңы айналасындағы жолдарды тазалауға аула тазалаушыға көмектесу..

Мақсаты: үлкендерге көмектесуге деген ынталарын дамыту.

.

Наурыз

Серуен-Бақылау №6

Серуен бақылу:

Қарды бақылау

Мақсаты:

Табиғаттағы маусымдық өзгерістерге бақылауды жүргізуге үйрету

Өлі табиғаттағы (күн – қар) болатын өзара байланыстар туралы білімін тиянақтау

Бақылау барысы

Көркем сөз «Бұл қай кезде болады»

Ш. Ахметов

Ақ қар еріп,

Су көбейіп,

Сай-салаға ағады.

Бүршік шашып,

Жапырақ ашап,

Гүл, бәйшешек басады.

Бөбектерім, айтыңдаршы,

Бұл қай кезде болады?

Балаларға сұрақтар

*Қазір жылдың қай мезгілі?

*Көктемде табиғатта қандай өзгерістер болады?

*Аулада қар еріп жатқан жер байқала ма?

*Неге бұл жердің қары еріп жатыр?

Халық болжамдары бар: қар ұлпалары іріленсе — күннің жылынуын күт; қараторғай келсе көктемді қарсы ал. Көктемнің алғашқы күндерінен бастап күннің шуағы молаяды.

Күннің көзі көбірек түсетін жерлердегі қарлар еріп, жер бусана бастайды. Аяққа басқан қар тапталып, кешкі аязбен қатқақ пайда болады. Бірақ, бұл ұзаққа созылмайды. Күннен күнге күннің жылуы молайып, жердегі қар еріп, суға айналады.

Зерттеу жұмыстары

Күн астындағы және көлеңкеде жатқан қардың тереңдігін өлшеу. Күннің көзі көп түсетін жердегі қар неге аласа, көлеңкедегі қар неге биік?

Еңбек Жолдарды қоқыстан тазалау.

Мақсаты: бірлесе жұмыс істеуді үйрету.

Наурыз

Серуен-Бақылау №7

Серуен бақылу:

Шырша ағашын бақылау

Мақсаты:

Қаламызда өсетін ағаштармен таныстыруды жалғастыру;;

Шырша ағашын басқа ағаштармен салыстыру;

Ағаштардың көктемгі өзгерістері туралы білімдерін молайту.

Бақылау барысы

Көркем сөз «Жасыл шырша» К. Әзірбаев

Қанша заман өткенімен,

Ескірмейтін асыл шырша.

Алатаудың көктемімен,

Доссың ғой сен, жасыл шырша.

Өзгермейсің қыс келсе де,

Бояыңды оңдырмайсың.

Аяз шымшып, тістесе де,

Жапырағыңды тоңдырмайсың.

Балаларға сұрақтар:

*Шырша ағашының басқа ағаштардан айырмашылығы неде?

*Балалар шырша ағашын неге жақсы көреді?

*Шырша ағашы туралы қандай жұмбақтар білесіңдер?

Тәрбиеші әңгімесі: Шырша ағашы адамға өте ұнамды, қуаныш сыйлайтын ағаш. Шыршаны ойыншықтармен безендіріп, жаңа жылды қарсы аламыз. Өкінішке орай, біздің осындай қиянаттарымыздан шырша орманы сиреп барады. Қазір шыршаны кесіп, бүлдірмес үшін, жасанды шыршалар шығарылды. Қаламызда шырша ағаштары отырғызылып, қала көшелеріне сән беруде.

Шыршаны тек қана адамдар емес, жан-жануарлар мен құстар да жақсы көреді. Қалың шырша орманында аюлар апанын, тиіндер індерін, құстар ұяларын салады.

Зерттеу жұмысы: шырша ағашын маңайдағы басқа ағаштармен салыстыру, ерекшеліктерін атау.

Еңбек: шырша ағашының айналасын тазалау.

Мақсаты:ұжыммен бірлесе жұмыс істеуге деген құлшыныстарын арттыру.

Наурыз

Серуен-Бақылау №8

Серуен бақылу:

Су тамшыларын бақылау

Мақсаты:

—температураға байланысты су күйінің өзгеруі туралы білімдерін тиянақтау;

—зерттеу қызметін өздігінен орындай білу дағдыларын жетілдіру.

Бақылау барысы

Көркем сөз. «Сүңгілер» А. Меңдібай

Күн сәулесін төкті кеп,

Қар да ери бастады.

Шатырынан әр үйдің,

Төмен қарап салбырап,

Мұз сүңгілер аспалы,

Пайда бола бастады.

Тырс - тырс тамып тамшылар,

Тынымсыз жерге тамады.

Қардың суы еріген,

Сай қуалай ағады.

Балаларға сұрақтар

Мұз сүңгілер қай бетте ұзын болады – көлеңке бетте ме, әлде күн бетте ме? (күн бетте)

Неге? (күн бетте күн қатты қыздырады да, сондықтан сүңгілер ұзын болады)

Аязды күндері сүңгілер өсе ме, әлде қысқара ма? (қысқарады, аяз бен желден олар сынады)

Шуақты күні ше? (өседі)

Қай беттегі сүңгілер тез ериді? (күн беттегі, себебі күн мқзды қыздырады да, ол суға айналады)

Қанекей, тексеріп көрейік: бір ыдысты көлеңке беттегі сүңгінің астына, екінші ыдысты күн беттегі сүңгінің астына қояйық. Қай ыдысқа су көп жиналады екен. Келесі күні серуенге шыққанда ыдыстарды қарайды, қай ыдыста су көп, қай ыдыста аз жиналған.

Еңбек

Кішкентайлардың ойын алаңына баратын жолға құм шашуға тәрбиешіге көмектесу.

Мақсаты: кішкентайлар мен олардың тәрбиешілеріне көмектесу, өзара көмек қолын беруге тәрбиелеу.

Наурыз

Серуен-Бақылау №9

Серуен бақылу:

Күнді бақылау

Мақсаты: күн энергиясының адамдар, өсімдіктер және жануарлар өміріне әсері туралы білімдерін бекіту.

Бақылау барысы

Тәрбиеші жұмбақтар жасырады:

Үлкен алтын табақтан,

Әлемге нұр таратқан. (күн)

Алауға оранып,

Көкке өрлеп шығады.

Бір айналып оралып,

Көкжиекке бұғады. (күн)

Күн биікке көтерілген сайын, күн жылы әрі ұзақ болады. Күннің жылуынан қар ериді, жер жылиды. Шөптер өсе бастайды. Ағаштар бүршік жарады.

*Табиғатта тағы қандай өзгерістер болады?

*Күн қай жақтан шығады?

*Қай жаққа батады?

*Жарқырап тұрған күнге тура қарауға бола ма?

*Неге?

Зерттеу қызметі

Ағаш, пластмасса, металл заттарға қол тигізіп қарау, қайсысын күн көп қыздырады?

Қандай заттар тез қызады, қоңыр түсті ме, әлде ашық түсті ме?

Күннің көзіне ұзақ уақыт қандай заттың көмегімен қарауға болады? (қоңыр түсті әйнекпен)

Еңбек

Ойын алаңы айналасындағы жолдарды тазалауға аула тазалаушыға көмектесу..

Мақсаты: үлкендерге көмектесуге деген ынталарын дамыту.

Наурыз

Серуен-Бақылау №9

Серуен бақылу:

Күнді бақылау

Мақсаты: күн энергиясының адамдар, өсімдіктер және жануарлар өміріне әсері туралы білімдерін бекіту.

Бақылау барысы

Тәрбиеші жұмбақтар жасырады:

Үлкен алтын табақтан,

Әлемге нұр таратқан. (күн)

Алауға оранып,

Көкке өрлеп шығады.

Бір айналып оралып,

Көкжиекке бұғады. (күн)

Күн биікке көтерілген сайын, күн жылы әрі ұзақ болады. Күннің жылуынан қар ериді, жер жылиды. Шөптер өсе бастайды. Ағаштар бүршік жарады.

*Табиғатта тағы қандай өзгерістер болады?

*Күн қай жақтан шығады?

*Қай жаққа батады?

*Жарқырап тұрған күнге тура қарауға бола ма?

*Неге?

Зерттеу қызметі

Ағаш, пластмасса, металл заттарға қол тигізіп қарау, қайсысын күн көп қыздырады?

Қандай заттар тез қызады, қоңыр түсті ме, әлде ашық түсті ме?

Күннің көзіне ұзақ уақыт қандай заттың көмегімен қарауға болады? (қоңыр түсті әйнекпен)

Еңбек

Ойын алаңы айналасындағы жолдарды тазалауға аула тазалаушыға көмектесу..

Мақсаты: үлкендерге көмектесуге деген ынталарын дамыту.

Сәуір

Серуен-Бақылау №3

Бақылау: **Мойыл бұтасын бақылау**

Мақсаты:

Бұталар туралы білімдерін молайту;

Бақылай, зерттей білу қабылеттерін дамыту;

Табиғатты аялауға, қорғауға тәрбиелеу.

Бақылау барысы

Тәрбиеші әңгімесі:

Мойыл әрі дәрілік, әрі сәндік өсімдік. Мойыл гүлдеген кезде әдемілігімен көздің жауын алып, хош иісі мұрыныңды жарады. Мойыл мамыр, маусым айларында гүлдейді, ал, жемісі тамыз, қыркүйек айларында піседі. Қоңыр күзде мойылдың жемістері өте дәмді болады. Жаңа піскен жидектерінен қант қосып тәтті сусындар мен кисельдер жасайды. Сол сияқты мойыл жидектерінің емдік қасиеті де өте жоғары. Одан жасалған дәрілермен іш ауруларын, көз ауруларын, безгек ауруларын емдейді. Сондықтан да мойылды кеспей, сындырмай сақтаған жөн. Мойыл гүлдері өте әдемі болғанмен, оның гүл шоғын көп етіп алсаңыз басыңыз ауырады, егер өте қызықсаңыз, бұтасын сындырмай ғана, екі-үш гүлін пышақпен кесіп алып, суға салып қойсаңыз, сол да жеткілікті болады. Мойылды өзіңіз де сындырмаңыз, өзгеге де жол бермеңіз.

Балаларға сұрақтар

Мойыл ағашы қай уақытта гүлдейді?

Мойылдың жемістері қай уақытта піседі?

Мойыл жидектерінен не жасайды?

Мойылдың басқа қандай қасиеті бар?

Бұл ағашты не үшін сақтауымыз керек?

Еңбек

Үлкендерге ағаш отырғызуға көмектесу.

Мақсаты: ағаш отырғызу және оны өсіруге деген ынталарын ояту, табиғатты көркейтуге тәрбиелеу.

Сәуір

Серуен-Бақылау №4

Бақылау: **Тастарды бақылау**

Мақсаты: тастардың әртүрлілігімен және олардың қасиеттерімен таныстыру.

Бақылау барысы

Балабақша ауласындағы ойын алаңындағы бір ағаштың түбіне әртүрлі тастар салынған қапшықты тығу. Қапшық тығылған ағашты суреттеп айту. Қапшық табылғаннан кейін балалармен әңгіме өткізу.

Тастар әртүрлі болады. Оларды жәй тас деп айтуға болмайды, себебі әр тастың өз ерекшелігі болады. Кейбір тастар бағалы, ал жәй тастардың да пайдасы өте көп.

Сұрақтар:

*Тастардың қандай түрлерін білесіңдер?

*Асыл тастарды не үшін пайдаланады?

*Жәй тастарды қай жерде, не үшін пайдаланады?

*Гранит, мрамор тастарды көрген жерлерің бар ма, оларды не үшін пайдаланады?

Тәрбиеші балалар жауабын толықтырып, түсіндіреді.

*Балабақша ауласында, ғимарат құрлысында тастар бар ма?

Зерттеу жұмысы

Балабақша ауласынан түсі, көлемі әртүрлі тастарды тауып, жинау.

Еңбек

Ұжымдық жұмыс, балабақша аумағын тазалау.

Мақсаты: ұжыммен бірлесе жұмыс істеуге, бастаған істі аяқтауға, біткен іске қуануға тәрбиелеу.

Сәуір

Серуен-Бақылау №5

Бақылау: **Бұлттарды бақылау**

Мақсаты: өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін тиянақтау, табиғатты бақылауға деген қызығушылықтарын арттыру.

Бақылау барысы.

Көркем сөз. «Бұлт»

Ө. Ақыпбекұлы

Бұлттың қайда тұрағы?

Біле алмадым мұны әлі.

Білерім көк аспанның,

Бұлт-көшпелі бұлағы.

Тәрбиеші сұрақтары.

◆Бұлт дегеніміз не?

◆Бұлттардың түсі қандай болады?

◆Бұлттар неден тұрады? (сан жетпейтін су тамшыларынан немесе мұз түйіршіктерінен.)

◆ бұлттардың қандай түрлерін білесіңдер? (түйдек бұлттар, шарбы бұлттар, қат-қабат бұлттар, түнерген найзағайлы бұлттар)

◆ Неге түйдек бұлттар дейміз? (олар аспанда түйдек-түйдек болып тұрады)

◆ Шарбы бұлттар неге ұқсады? (ақ ұлпаға, мамыққа, жақсылап аңғарып қарасаң олардан таныс бейнелерді көруге болады)

◆ Ең үлкен бұлттар қай бұлттар? (түнерген найзағайлы бұлттар)

◆ Қандай бұлттар жаңбыр әкеледі? (түйдек бұлттар, түнерген бұлттар)

◆Бұлттар неліктен аспанда жүреді? (оларды жел қуады)

Зерттеу жұмысы

Аспандағы қандай бұлттар екенін анықтау.

Бір нәрсеге (өлі және тірі табиғатқа жататын) ұқсайтын бұлттарды табу.

Еңбек

Аланды егу жұмыстарына дайындау; коқыстарды жинау, сыпыру.

Мақсаты: бірлесе жұмыс істеуге деген ынталарын қалыптастыру..

Сәуір

Серуен-Бақылау №6

Бақылау: **Желді бақылау**

Мақсаты:

- жел туралы түсініктерін бекіту;

- жел түрлерін есте сақтау.

Бақылау барысы

Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады:

Ағаштарды шайқайды,

Көзге көрінбейді.

Шарлағанда сай-сайды,

Бір сәт ерінбейді. (жел)

Тәрбиеші балаларға айналаны бақылауға, ағаш бұтақтары қалай шайқалып тұрғанын байқауға ұсынады. Сұрақтар қояды:

Желдің қандай түрлері болады?

Жел неге соғады?

Атмосферада ауа әртүрлі қызады: жылы ауа жеңіл болады, сондықтан жоғары көтеріледі, ал, суық ауа ауыр болады, ол төмен тартылады. Осыдан ауада қозғалыс пайда болады.

Желдің күші жылы және суық ауаның температурасының айырмашылығына байланысты.

Ауа массасы барынша тез қозғалған сайын, желдің күші де соншалықты қатты болады.

Желдің бағытын анықтаумен айналысатын адамдарды метеорологтар және синоптиктер деп атайды.

◆ Барынша қатты желдердің атын ата? (дауыл, құйын, бұрқасын, боран.)

◆ Әлсіз желді қалай атайды? («самал жел» деп атайды)

◆ Желдің ізін көруге болады ма?

Зерттеу жұмысы

Компас арқылы желдің бағытын анықтау.

Флюгердің көмегімен желдің күшін анықтау. **Еңбек** Гүл өсіретін (клумба) алаңды дайындау

Мақсаты: бірлесе жұмыс істей білу дағдыларын бекіту, жұмысты бар ынтасымен орындау.

Сәуір

Серуен-Бақылау №7

Бақылау: **Сутоғанды бақылау**

Мақсаты: мұздың қасиеттері туралы білімдерін тиянақтау.

Бақылау барысы

Күн өткен сайын көктем қысты ысырып, өз жылуын алып келуде. Көктемнің ең бірінші жеңісі-жерді жібітеді. Алдымен қары еріген алаңқайлар пайда болады, өгей шөптер өсіп шығады. ал, екінші жеңісі-өзен-көлдердің ери бастауы. Жердегі, қар үйінділеріндегі қарлар еріп, сай-саланы қуалап, өзенге барып құяды. Өзен сулары көтеріліп, мұзды жарады. Жарылған мұздар ағыспен бір-біріне соқтығады. Мұздар жарылып, өзендер арнасынан асқан кезде ауа температурасы кенет төмендейді. Ал, сутоғандардағы мұздар ұзақ уақыт тұрады. Себебі онда ағыс жоқ, су қозғалмайды. Бұл жерде мұздар жарылмайды, біртіндеп ериді.

Зерттеу жұмысы. Сутоғандағы мұздың қалыңдығын мұз өлшегіш құралмен өлшеу. Тоған бетіндегі мұздың еруін бақылау

Еңбек

Ауланы қоқыстан, сынған бұталардан тазалау.

Мақсаты: үлкендерге көмектесуге деген ынталарын тәрбиелеу.

Сәуір

Серуен-Бақылау №8

Бақылау: **Топырақты бақылау**

Мақсаты: торф топырағының қыртысымен таныстыру .

Бақылау барысы

Біздің айналамызда шалшық көп. Ал, шалшықтар торфқа (шымтезек) бай болады. Торф-бұл әрі тыңайтқыш, әрі отын.ол қатты қызған кезде тез тұтанады. Торф дымқыл, жабысқақ, көктемде ылғал кезінде ол ауыр. Ол суды нашар өткізеді, егер ылғал торф үстімен өтсең, ол аяқкиіміңе жабысып қалады. Сондықтан да бұндай соқпақпен (жолмен)

жүрмеген дұрыс. Торфты атызға (жүйек) және ағаш түптеріне тыңайтқыш ретінде қосады..

Зерттеу жұмысы

Торфтың құрғақ және ылғал кесектерін салыстыру.

Құммен торфты салыстыру;

Жер қыртысы қай жерде тез кебеді.

Еңбек

Ағаш түптері мен атызға торф тасу.

Мақсаты: торфтың пайдалы қасиеттері туралы білімдерін тиянақтау.

Сәуір

Серуен-Бақылау №9

Бақылау: **Сутоғанды бақылау**

Мақсаты: мұздың қасиеттері туралы білімдерін тиянақтау.

Бақылау барысы

Күн өткен сайын көктем қысты ысырып, өз жылуын алып келуде. Көктемнің ең бірінші жеңісі-жерді жібітеді. Алдымен қары еріген алаңқайлар пайда болады, өгей шөптер өсіп шығады. ал, екінші жеңісі-өзен-көлдердің ери бастауы. Жердегі, қар үйінділеріндегі қарлар еріп, сай-саланы қуалап, өзенге барып құяды. Өзен сулары көтеріліп, мұзды жарады. Жарылған мұздар ағыспен бір-біріне соқтығады. Мұздар жарылып, өзендер арнасынан асқан кезде ауа температурасы кенет төмендейді. Ал, сутоғандардағы мұздар ұзақ уақыт тұрады. Себебі онда ағыс жоқ, су қозғалмайды. Бұл жерде мұздар жарылмайды, біртіндеп ериді.

Зерттеу жұмысы. Сутоғандағы мұздың қалыңдығын мұз өлшегіш құралмен өлшеу. Тоған бетіндегі мұздың еруін бақылау

Еңбек

Ауланы қоқыстан, сынған бұталардан тазалау.

Мақсаты: үлкендерге көмектесуге деген ынталарын тәрбиелеу.

Сәуір

Серуен-Бақылау №10

Бақылау: **Желді бақылау**

Мақсаты:

- жел туралы түсініктерін бекіту;

- жел түрлерін есте сақтау.

Бақылау барысы

Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады:

Ағаштарды шайқайды,

Көзге көрінбейді.

Шарлағанда сай-сайды,

Бір сәт ерінбейді. (жел)

Тәрбиеші балаларға айналаны бақылауға, ағаш бұтақтары қалай шайқалып тұрғанын байқауға ұсынады. Сұрақтар қояды:

Желдің қандай түрлері болады?

Жел неге соғады?

Атмосферада ауа әртүрлі қызады: жылы ауа жеңіл болады, сондықтан жоғары көтеріледі, ал, суық ауа ауыр болады, ол төмен тартылады. Осыдан ауада қозғалыс пайда болады.

Желдің күші жылы және суық ауаның температурасының айырмашылығына байланысты.

Ауа массасы барынша тез қозғалған сайын, желдің күші де соншалықты қатты болады.

Желдің бағытын анықтаумен айналысатын адамдарды метеорологтар және синоптиктер деп атайды.

♦Барынша қатты желдердің атын ата? (дауыл, құйын, бұрқасын, боран.)

♦ Әлсіз желді қалай атайды?(«самал жел» деп атайды)

♦ Желдің ізін көруге болады ма?

Зерттеу жұмысы

Компас арқылы желдің

Сәуір

Серуен-Бақылау №11

Бақылау: **Тастарды бақылау**

Мақсаты: тастардың әртүрлілігімен және олардың қасиеттерімен таныстыру.

Бақылау барысы

Балабақша ауласындағы ойын алаңындағы бір ағаштың түбіне әртүрлі тастар салынған қапшықты тығу. Қапшық тығылған ағашты суреттеп айту. Қапшық табылғаннан кейін балалармен әңгіме өткізу.

Тастар әртүрлі болады. Оларды жәй тас деп айтуға болмайды, себебі әр тастың өз ерекшелігі болады. Кейбір тастар бағалы, ал жәй тастардың да пайдасы өте көп.

Сұрақтар:

*Тастардың қандай түрлерін білесіңдер?

*Асыл тастарды не үшін пайдаланады?

*Жәй тастарды қай жерде, не үшін пайдаланады?

*Гранит, мрамор тастарды көрген жерлерің бар ма, оларды не үшін пайдаланады?

Тәрбиеші балалар жауабын толықтырып, түсіндіреді.

*Балабақша ауласында, ғимарат құрлысында тастар бар ма?

Зерттеу жұмысы

Балабақша ауласынан түсі, көлемі әртүрлі тастарды тауып, жинау.

Еңбек

Ұжымдық жұмыс, балабақша аумағын тазалау.

Мақсаты: ұжыммен бірлесе жұмыс істеуге, бастаған істі аяқтауға, біткен іске қуануға тәрбиелеу.

Сәуір

Серуен-Бақылау №12

Бақылау: **Ұшып келген құстарды бақылау**

Мақсаты: көктем құстары жайлы білімдерін бекіту. Құстарға деген қамқорлыққа тәрбиелеу.

Бақылау барысы

Көркем сөз «Ұя» Қ.Баянбаев

Ұя жасап тақтайдан,

Талға апарып байладым.

Жыл құсының шаттанған,

Күттім қашан сайрауын.

Сол ұяны талдағы,

Қараторғай мекендеп,

Күні бойы сайрады,

Жылы пәтер екен деп.

Балаларға сұрақтар:

*Балалар сендер қандай құстарды білесіңдер?

*Жыл құстары деп неге айтамыз?

*Құстар неге жылы жаққа ұшып кетеді?

*Құстар туған жеріне қай уақытта ұшып келеді?

*Ауламызға ұшып келген құстарға қандай қамқорлық жасау керек деп ойлайсыңдар?

Дидактикалық тапсырма: Құстарды топқа бөл.

Мақсаты: құстар суреттерін қыстап қалатын құстар және жыл құстары тобына бөліп, ұяларға орналастыру.

Еңбек: Гүл егетін орынды тазалап, гүл отырғызуға дайындау.

Мақсаты: бірлесе жұмыс істеуге деген құпшыныстарын арттыру.

Сәуір

Серуен-Бақылау №13

Бақылау: Бұлттарды бақылау

Мақсаты: әлемді жалпы түсінудің негізі ретінде жер мен аспанды біртұтас деп ұғынуды қалыптастыруды жалғастыру

Бақылау барысы

Көркем сөз «Бұлт»

Ә. Ақыпбекұлы

Бұлттың қайда тұрағы,

Біле алмадым мұны әлі.

Білерім көк аспанның

Бұлт көшпелі бұлағы.

Тәрбиеші балаларға сұрақ береді.

Аспанға қараңдар, не көріп тұрсыңдар?

Бүгінгі бұлттар қандай?

Қалай ойлайсыңдар, бүгін қар немесе жаңбыр жауады ма?

Бұлт қай бағытқа жүзіп барады?

Еңбек

Бүлдіршіндердің алаңындағы сырғанақ құрылысының орнын тазалауға көмектесу

Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеуді, жасалған жұмыстан рахат алуды үйрету.

Кішкентайларға көмектесуге дайын болуға тәрбиелеу.

Сәуір

Серуен-Бақылау №14

Бақылау: Күнді бақылау

Мақсаты: күн энергиясының адамдар, өсімдіктер және жануарлар өміріне әсері туралы білімдерін бекіту.

Бақылау барысы

Тәрбиеші жұмбақтар жасырады:

Үлкен алтын табақтан,

Әлемге нұр таратқан. (күн)

Алауға оранып,

Көкке өрлеп шығады.

Бір айналып оралып,

Көкжиекке бұғады. (күн)

Күн биікке көтерілген сайын, күн жылы әрі ұзақ болады. Күннің жылуынан қар ериді, жер жылиды. Шөптер өсе бастайды. Ағаштар бүршік жарады.

*Табиғатта тағы қандай өзгерістер болады?

*Күн қай жақтан шығады?

*Қай жаққа батады?

*Жарқырап тұрған күнге тура қарауға бола ма?

*Неге?

Зерттеу қызметі

Ағаш, пластмасса, металл заттарға қол тигізіп қарау, қайсысын күн көп қыздырады?

Қандай заттар тез қызады, қоңыр түсті ме, әлде ашық түсті ме?

Күннің көзіне ұзақ уақыт қандай заттың көмегімен қарауға болады? (қоңыр түсті әйнекпен)

Еңбек

Ойын алаңы айналасындағы жолдарды тазалауға аула тазалаушыға көмектесу..

Мақсаты: үлкендерге көмектесуге деген ынталарын дамыту.

Сәуір

Серуен-Бақылау №15

Бақылау: Желді бақылау

Мақсаты:

- жел туралы түсініктерін бекіту;

- жел түрлерін есте сақтау.

Бақылау барысы

Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады:

Ағаштарды шайқайды,

Көзге көрінбейді.

Шарлағанда сай-сайды,

Бір сәт ерінбейді. (жел)

Тәрбиеші балаларға айналаны бақылауға, ағаш бұтақтары қалай шайқалып тұрғанын байқауға ұсынады. Сұрақтар қояды:

Желдің қандай түрлері болады?

Жел неге соғады?

Атмосферада ауа әртүрлі қызады: жылы ауа жеңіл болады, сондықтан жоғары көтеріледі, ал, суық ауа ауыр болады, ол төмен тартылады. Осыдан ауада қозғалыс пайда болады.

Желдің күші жылы және суық ауаның температурасының айырмашылығына байланысты.

Ауа массасы барынша тез қозғалған сайын, желдің күші де соншалықты қатты болады.

Желдің бағытын анықтаумен айналысатын адамдарды метеорологтар және синоптиктер деп атайды.

♦Барынша қатты желдердің атын ата? (дауыл, құйын, бұрқасын, боран.)

♦ Әлсіз желді қалай атайды?(«самал жел» деп атайды)

♦Желдің ізін көруге болады ма?

Зерттеу жұмысы

Компас арқылы желдің бағытын анықтау.

Флюгердің көмегімен желдің күшін анықтау. **Еңбек** Гүл өсіретін (клумба) алаңды дайындау

Мақсаты: бірлесе жұмыс істей білу дағдыларын бекіту, жұмысты бар ынтасымен орындау.

Сәуір

Серуен-Бақылау №16

Бақылау: Топырақты бақылау

Мақсаты: торф топырағының қыртысымен таныстыру .

Бақылау барысы

Біздің айналамызда шалшық көп. Ал, шалшықтар торфқа (шымтезек) бай болады. Торф- бұл әрі тыңайтқыш, әрі отын.ол қатты қызған кезде тез тұтанады. Торф дымқыл, жабысқақ, көктемде ылғал кезінде ол ауыр. Ол суды нашар өткізеді, егер ылғал торф үстімен өтсең, ол аяқкиіміңе жабысып қалады. Сондықтан да бұндай соқпақпен (жолмен) жүрмеген дұрыс. Торфты атызға (жүйек) және ағаш түптеріне тыңайтқыш ретінде қосады..

Зерттеу жұмысы

Торфтың құрғақ және ылғал кесектерін салыстыру.

Құммен торфты салыстыру;

Жер қыртысы қай жерде тез кебеді.

Еңбек

Ағаш түптері мен атызға торф тасу.

Мақсаты: торфтың пайдалы қасиеттері туралы білімдерін тиянақтау.

Қимылды ойын

«Аққу-қаздар».

Мақсаты: берілген кеңістікте белгі бойынша қашқандарды қуып жету, ойын шартын сақтау.

Жаттығу ойыны

Секіргіш жіппен жаттығу ойындары.

Мақсаты: секіргіш жіпті алға, кері айналдыра отырып секіруге үйрету

Сәуір

Серуен-Бақылау №17

Бақылау: Жәндіктерді бақылау

Мақсаты: «Жәндіктер» сөзінің мағынасы туралы түсініктерін тиянақтау;

Оларды тіршілік ету ерекшеліктеріне қарай салыстыра білуге үйрету.

Бақылау барысы

Тәрбиеші жұмбақтар жасырады:

-Гүлдің нәрін жинайды,

Адамға бал сыйлайды.

Еңбекқорды аялайды,

Еріншекті аямайды. Бұл не? (ара)

-Қанды сорып сүліктей,

Ызындап кеп шағады.

Бұл қандай бүлік дой? (маса)

-Ызындап ән салып,

Жүп-жұқа қанаты.

Тәттіге тамсанып,

Қоқысқа қонады.

Бұл не? (шыбын)

-Құжынаған жұмыскер,

Бірлескенде тым іскер. (құмырсқа)

-Тор тоқуға шебер-ақ,

Бірақ киім тікпейді.

Өнері де өнер-ақ,

Бірақ ісі бітпейді. (өрмекші)

Тәрбиеші сұрақтары.

♦ Жұмбақ жауаптарының шешуінде айтылғандарды бір сөзбен нелер деп атаймыз? (жәндіктер)

♦ Тағы қандай жәндіктерді білесіңдер? (көбелек, құрт т.б)

Қандай жәндік гүлдерді тозандандырады? (аралар)

Көктемде жәндіктер өмірінде қандай өзгерістер болады? (көктемде жұмыртқалардан личинкалар өсіп шығады)

Жәндіктер қайда тіршілік етеді? (бақтарда, ағаштарда, су тоғандарда т.б.)

Қандай жәндіктердің пайдасы бар? (ара, жібек құрты, құмырсқа).

Қандай пайдалы жәндік орман, тоғайларды зиянды жәндіктерден қорғайды? (құмырсқа)

Сәуір

Серуен-Бақылау №18

Бақылау: **Бақбақ гүлін бақылау**

Мақсаты: бақбақ гүлі туралы білімдерін тиянақтау (гүлдеудің алғашқы кезеңіне көңіл аудару);

табиғатты қорғау және сақтауға деген ынталары мен іскерліктерін қалыптастыру; емдік өсімдіктер туралы білімдерін тиянақтау.

Бақылау барысы

Көркем сөз.

Аппак, аппак бақбақтар, Үлбіреген бақбақтар,

Құдды киіз ақ үйлер. Парашюттен аумайды.

Төнеді кеп жан-жақтан, Сәл-пәл самал жел

соқса,

Тамашалап сәбилер.

Ақ ұлпалар заулайды.

Кәдімгі бақбақ көктемнің тұңғышы.

Халық оны «Жер күні», «денсаулық эликсирі» деп атайды. Бақбақ көп жылдық шөптес өсімдік. Олар көбінесе үлкен жүргінші жол бойында, егістікте, шабындықта, жаңа тыңая бастаған жерлерде өседі. Бақбақтың гүлді сабақтары жапырақсыз, ең ұшында бір ірі гүл табақшасы болады. Бақбақ басын күн қызуына қарай бұрады. Күн батқан кезде гүл жапырақтары жабылып қалады, ал, таңертең күн сәулесімен бірге ашылады. Бақбақ-тың гүл оралғысы екі қабат. Сәуір айынан қыр-күйек айына дейін гүлдейді. Гүл жарып болған кезде гүлдері ұлпа ұлпілдек «парашюттерге» ай-налады. Бақбақтың барлық бөлігі, әсіресе сабағы сүт сымаққа бай.

Бақбақ дәрілік өсімдік. Дәрі жасау үшін бақбақтың тамырын, гүлін, жапырағын пайдаланады. Бақбақтан жасалған дәрілер тәбетті ашуға, ас қорытуға, қан қысымын түсіруге, қатты ісіктерді басуға, ыстықты түсіруге тағы басқа көптеген ауруларды емдеуге пайдаланады. Бақбақты ең қажет дәрілік өсімдік ретінде сақтап, қорғау керек.

Балаларға сұрақтар.

Бақбақ гүлінің түрі қандай??

Ол жылдың қай мезгілінде әдемі болып көрінеді?

Бақбақтың қандай лақап аттары бар?

Бақбақты неге дәрілік өсімдік дейміз?

Зерттеу жұмыс: Бақбақтың сабағын кесіп, сүт сияқты сұйықты қарау.

Еңбек. Гүл егілген алаң айналасын тазалау.

Мақсаты: Үлкендерге көмек беруге, үлкендер еңбегін бағалауға тәрбиелеу.

Сәуір

Серуен-Бақылау №19

Бақылау: **Жолжелкенді бақылау**

Мақсаты: емдік өсімдіктер туралы түсініктерін қалыптастыруда танымдық белсенділіктерін дамытуды жалғастыру. Жолжелкеннің ерекшелігі мен емдік қасиеті туралы білімдерін молайту.

Бақылау барысы

Тәрбиеші әңгімесі

-Жолжелкен қазақстанның барлық жерінде өседі. Көше бойлап келе жатсаң жол жиегінде, өзен бойы, шалғындық алқаптарда көптеп кездеседі. Сондықтан да болар бұл өсімдікті «жолжелкен» деп атайтыны. Адам аяғы баспайтын жерлерде жолжелкенді кездестірмейсің. Күзде жолжелкеннің гүлдері тұқым шашқан кезде, ол аяқкіімге жабысып барып, басқа жерлерге дәннің түсуіне байланысты, кез келген жерде өсіп шығады. Жолжелкен маусымнан қыркүйек аралығында гүлдейді. Оның жапырақтарын маусым, шілде айларында жинайды. Жолжелкеннің жапыраған сабағымен қоса бүлдірмей алып, көлеңке жерде кептіреді. Жолжелкеннің жапырақтары дене сыртындағы аққан қанды тоқтатуға, күйген жараға, іріңді ісікке, шиканға қолданылады. Жолжелкеннің шырынын жәндіктер шаққан жерге, асқазан ауруына, шаншуға, мұрыннан қан аққанда және дизентерияға пайдаланады.

Балаларға сұрақтар:

Мамыр айын халықта қалай атайды? (шешек айы)
Өсімдіктер қай жерде бар да, қай жерде жоқ? (күннің көзі көп түскен жерде бар)
Көлеңке, ылғал жерлерге әлі шөп шықпаған, неге? (өйткені ло жер әлі салқын)
Мамыр айындағы жаңбырдан соң шөптерде қандай өзгерістер болады? (олар бұрынғыдан да жасылдана түседі)
Мына өсіп тұрған өсімдік қалай аталады? (жолжелкен)
Оны неге олай атаған?
♦ Жолжелкеннің қандай көмегі бар, кім біледі?
Зерттеу жұмысы
Лупа арқылы жолжелкен жапырақтарын қарау, ерекшеліктерін табу.
Өгейшөппен жолжелкеннің айырмашылық-тары мен ұқсастықтарын айыру.
Еңбек: Ойын алаңын тазалау.
Мақсаты: бірлесе еңбек етуге, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.

Сәуір

Серуен-Бақылау №20

Бақылау: **Жәндіктерді бақылау**

Мақсаты: «Жәндіктер» сөзінің мағынасы туралы түсініктерін тиянақтау;
Оларды тіршілік ету ерекшеліктеріне қарай салыстыра білуге үйрету.

Бақылау барысы

Тәрбиеші жұмбақтар жасырады:

*Гүлдің нәрін жинайды,
Адамға бал сыйлайды.
Еңбекқорды аялайды,
Еріншекті аямайды. Бұл не? (ара)
*Қанды сорып сүліктей,
Ызындап кеп шағады.
Бұл қандай бүлік дой? (маса)
*Ызындап ән салып,
Жүп-жұқа қанаты.
Тәттіге тамсанып,
Қоқысқа қонады. Бұл не? (шыбын)
*Құжынаған жұмыскер,
Бірлескенде тым іскер. (құмырсқа)
*Тор тоқуға шебер-ақ,
Бірақ киім тікпейді.
Өнері де өнер-ақ,
Бірақ ісі бітпейді. (өрмекші)

Тәрбиеші сұрақтары.

♦ Жұмбақ жауаптарының шешуінде айтылғандарды бір сөзбен нелер деп атаймыз?
(жәндіктер)

♦ Тағы қандай жәндіктерді білесіңдер? (көбелек, құрт т.б.)
Қандай жәндік гүлдерді тозандандырады? (аралар)
Көктемде жәндіктер өмірінде қандай өзгерістер болады? (көктемде жұмыртқалардан личинкалар өсіп шығады)
Жәндіктер қайда тіршілік етеді? (бақтарда, ағаштарда, су тоғандарда т.б.)
Қандай жәндіктердің пайдасы бар? (ара, жібек құрты, құмырсқа).
Қандай пайдалы жәндік орман, тоғайларды зиянды жәндіктерден қорғайды? (құмырсқа)
Масаларды неге зиянды жәндік деп атайды? (олар әртүрлі ауруларды тасиды)

Зерттеу жұмысы

Қанқызын тауып, оның атын атау.
Құмырсқалар «соқпағын» табу, бақылау.

Еңбек: Алаңды қоқыстардан тазалау.

Мақсаты: үлкендерге көмек беруге, үлкендер еңбегін қадірлеуге тәрбиелеу.

Сәуір

Серуен-Бақылау №21

Бақылау: **Ауа-райын бақылау**

Мақсаты: Көктем мезгілінің аяғына қарай өлі табиғаттағы болатын құбылыстар туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру.

Бақылау барысы

Көркем сөз. А.Мендібай

Мамыр айы келгенде,

Дала гүлге толады.

Жайнап барлық атырап,

Қызық-думан болады.

Бақшамызда біз еккен,

Гүл шоқтары гүлдейді.

Жапырақтар сыбдырлап,

«Қандай көркем, көр»-дейді.

Тәрбиеші аулаға ерте көктем көрнісі бейнеленген сурет алып шығып, балалармен әңгіме өткізеді.

Балалар, қараңдаршы, мына суретте жылдың қай мезгілі суреттелген?(көктем).

Ал, сендер суреттен не көріп тұрсыңдар? (қар еріп жатыр, жер су болып жатыр, балалар құстарға ұя жасап жатыр)

Қар неліктен ериді, адамдар неліктен жеңіл киінеді? (күн жылығандықтан)

Ал, көктемнің бұл мезгілін қалай атаймыз? (ерте көктем)

Ерте көктем мен қазіргі мамыр айындағы табиғат көнісінде, ауа-райында өзгешелік бар ма? Қандай? (балалар жауабы тыңдалады)

Қазір аспан көрнісі қандай? (ашық көк)

Ағаштар бейнесі қандай болды? (барлық ағаштар жапырағы жайқалып, жап-жасыл болып тұр).

Қыста қар жауған кезде ауа температурасы қандай еді?

Жаңбыр қандай температурада жауады?

Көктемнің соңғы айында табиғатта қандай өзгерістер болды?(күн шуағы молайды, гүлдер шықты, шөптер өсті, ағаштар жасыл жапыраққа малынды).

Еңбек

Кішкентайлар алаңын қоқыстардан тазалауға көмектесу.

Мақсаты: кішкентайларға көмектесу, еңбекке деген құлшыныстарын арттыру

Сәуір

Серуен-Бақылау №22

Бақылау: **Гүлзарды бақылау**

Мақсаты:

Көктемгі гүлзар туралы түсініктерін кеңейту;

Өсімдіктерді күту, суғару іскерліктерін тиянақтау;

Табиғатты сүйуге, әсемдігін сезінуге тәрбиелеу.

Бақылау барысы

Тәрбиеші сұрақтар қойып, әңгімелесу жүргізеді

Қандай үй гүлдерін білесіңдер?

Қандай дала гүлдерін білесіңдер?

Олардың қандай айырмашылығы бар?

Сендерге қандай гүлдер ұнайды? Неге?
Сендердің үйлерінде гүл бар ма? Қандай?
Оларды қалай күтесіңдер?
Гүлді отырғызбас бұрын не істеу керек?
Біздің гүлзарға отырғызуға арнап топта өсіріп жатырған гүлдеріміз қалай аталады?
Гүлдер жақсы өсіп, гүлдеуі үшін не істеуіміз керек?
Осы кезде бізге гүлді неге аулаға отырғызуға болмайды?
Неге кейбір гүлдер көпжылдық, кейбіл гүлдер бір жылдық деп аталады?

Еңбек

Гүл егетін алаңда жұмыс (тазалау, қопсыту).

Мақсаты:

Бірлесе жұмыс істей білу іскерліктерін тиянақтау;

Гүлдердің өсуі туралы білімдерін қалыптастыру.

Мамыр

Серуен-Бақылау №1

Бақылау: **Жәндіктерді бақылау**

Мақсаты: «Жәндіктер» сөзінің мағынасы туралы түсініктерін тиянақтау;

Оларды тіршілік ету ерекшеліктеріне қарай салыстыра білуге үйрету.

Бақылау барысы

Тәрбиеші жұмбақтар жасырады:

-Гүлдің нәрін жинайды,

Адамға бал сыйлайды.

Еңбекқорды аялайды,

Еріншекті аямайды. Бұл не? (ара)

-Қанды сорып сүліктей,

Ызындап кеп шағады.

Бұл қандай бүлік дой? (маса)

-Ызындап ән салып,

Жүп-жұқа қанаты.

Тәттіге тамсанып,

Қоқысқа қонады.

Бұл не? (шыбын)

-Құжынаған жұмыскер,

Бірлескенде тым іскер. (құмырсқа)

-Тор тоқуға шебер-ақ,

Бірақ киім тікпейді.

Өнері де өнер-ақ,

Бірақ ісі бітпейді. (өрмекші)

Тәрбиеші сұрақтары.

♦ Жұмбақ жауаптарының шешуінде айтылғандарды бір сөзбен нелер деп атаймыз? (жәндіктер)

♦ Тағы қандай жәндіктерді білесіңдер? (көбелек, құрт т.б.)

Қандай жәндік гүлдерді тозандандырады? (аралар)

Көктемде жәндіктер өмірінде қандай өзгерістер болады? (көктемде жұмыртқалардан личинкалар өсіп шығады)

Жәндіктер қайда тіршілік етеді? (бақтарда, ағаштарда, су тоғандарда т.б.)

Қандай жәндіктердің пайдасы бар? (ара, жібек құрты, құмырсқа).

Қандай пайдалы жәндік орман, тоғайларды зиянды жәндіктерден қорғайды? (құмырсқа)

Масаларды неге зиянды жәндік деп атайды? (олар әртүрлі ауруларды тасиды)

Зерттеу жұмысы

Қанқызын тауып, оның атын атау.

Құмырсқалар «соқпағын» табу, бақылау.

Еңбек: Алаңды қоқыстардан тазалау.

Мақсаты: үлкендерге көмек беруге, үлкендер еңбегін қадірлеуге тәрбиелеу.

Мамыр

Серуен-Бақылау №2

Бақылау: **Ауа-райын бақылау**

Мақсаты : Көктем мезгілінің аяғына қарай өлі табиғаттағы болатын құбылыстар туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру.

Бақылау барысы

Көркем сөз. А.Меңдібай

Мамыр айы келгенде,

Дала гүлге толады.

Жайнап барлық атырап,

Қызық-думан болады.

Бақшамызда біз еккен,

Гүл шоқтары гүлдейді.

Жапырақтар сыбдырлап,

«Қандай көркем, көр»-дейді.

Тәрбиеші аулаға ерте көктем көрнісі бейнеленген сурет алып шығып, балалармен әңгіме өткізеді.

Балалар, қараңдаршы, мына суретте жылдың қай мезгілі суреттелген?(көктем).

Ал, сендер суреттен не көріп тұрсыңдар? (қар еріп жатыр, жер су болып жатыр, балалар құстарға ұя жасап жатыр)

Қар неліктен ериді, адамдар неліктен жеңіл киінеді? (күн жылығандықтан)

Ал, көктемнің бұл мезгілін қалай атаймыз? (ерте көктем)

Ерте көктем мен қазіргі мамыр айындағы табиғат көнісінде, ауа-райында өзгешелік бар ма? Қандай? (балалар жауабы тыңдалады)

Қазір аспан көрнісі қандай? (ашық көк)

Ағаштар бейнесі қандай болды? (барлық ағаштар жапырағы жайқалып, жап-жасыл болып тұр).

Қыста қар жауған кезде ауа температурасы қандай еді?

Жаңбыр қандай температурада жауады?

Көктемнің соңғы айында табиғатта қандай өзгерістер болды?(күн шуағы молайды, гүлдер шықты, шөптер өсті, ағаштар жасыл жапыраққа малынды).

Еңбек

Кішкентайлар алаңын қоқыстардан тазалауға көмектесу.

Мақсаты: кішкентайларға көмектесу, еңбекке деген құлшыныстарын арттыру.

Мамыр

Серуен-Бақылау №3

Бақылау: **Гүлзарды бақылау**

Мақсаты: Көктемгі гүлзар туралы түсініктерін кеңейту;

Өсімдіктерді күту, суғару іскерліктерін тиянақтау;

Табиғатты сүйуге, әсемдігін сезінуге тәрбиелеу.

Бақылау барысы

Тәрбиеші сұрақтар қойып, әңгімелесу жүргізеді

Қандай үй гүлдерін білесіңдер?

Қандай дала гүлдерін білесіңдер?

Олардың қандай айырмашылығы бар?

Сендерге қандай гүлдер ұнайды? Неге?
Сендердің үйлерінде гүл бар ма? Қандай?
Оларды қалай күтесіңдер?
Гүлді отырғызбас бұрын не істеу керек?
Біздің гүлзарға отырғызуға арнап топта өсіріп жатырған гүлдеріміз қалай аталады?
Гүлдер жақсы өсіп, гүлдеуі үшін не істеуіміз керек?
Осы кезде бізге гүлді неге аулаға отырғызуға болмайды?
Неге кейбір гүлдер көпжылдық, кейбіл гүлдер бір жылдық деп аталады?

Еңбек

Гүл егетін алаңда жұмыс (тазалау, қопсыту).
Мақсаты:
Бірлесе жұмыс істей білу іскерліктерін тиянақтау;
Гүлдердің өсуі туралы білімдерін қалыптастыру.

Мамыр

Серуен-Бақылау №4

Бақылау: **Ауа-райын бақылау**

Мақсаты:Көктем мезгілінің аяғына қарай өлі табиғаттағы болатын құбылыстар туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру.

Бақылау барысы

Көркем сөз. А.Мендібай

Мамыр айы келгенде,

Дала гүлге толады.

Жайнап барлық атырап,

Қызық-думан болады.

Бақшамызда біз еккен,

Гүл шоқтары гүлдейді.

Жапырақтар сыбдырлап,

«Қандай көркем, көр»-дейді.

Тәрбиеші аулаға ерте көктем көрнісі бейнеленген сурет алып шығып, балалармен әңгіме өткізеді.

Балалар, қараңдаршы, мына суретте жылдың қай мезгілі суреттелген?(көктем).

Ал, сендер суреттен не көріп тұрсыңдар? (қар еріп жатыр,жер су болып жатыр, балалар құстарға ұя жасап жатыр)

Қар неліктен ериді, адамдар неліктен жеңіл киінеді? (күн жылығандықтан)

Ал, көктемнің бұл мезгілін қалай атаймыз? (ерте көктем)

Ерте көктем мен қазіргі мамыр айындағы табиғат көнісінде, ауа-райында өзгешелік бар ма? Қандай? (балалар жауабы тыңдалады)

Қазір аспан көрнісі қандай? (ашық көк)

Ағаштар бейнесі қандай болды? (барлық ағаштар жапырағы жайқалып, жап-жасыл болып тұр).

Қыста қар жауған кезде ауа температурасы қандай еді?

Жаңбыр қандай температурада жауады?

Көктемнің соңғы айында табиғатта қандай өзгерістер болды?(күн шуағы молайды, гүлдер шықты, шөптер өсті, ағаштар жасыл жапыраққа малынды).

Еңбек

Кішкентайлар алаңын қоқыстардан тазалауға көмектесу.

Мақсаты: кішкентайларға көмектесу, еңбекке деген құлшыныстарын арттыру.